

Det europeiska manifestet

Under årets EULAR-konferens (European League Against Rheumatism) i Prag deltog över 8.000 delegater.

De mest kända forskarna och reumatologerna från hela världen samlades återigen för att diskutera reumatismens gåta, för att presentera olika studier och behandlingsmetoder. Läkemedelsjättarna fanns givetvis även med på sitt håll och presenterade sina egna lösningar på smärta och stelhet. Och de europeiska reumatikerförbunden belyste det arbete som görs inom de olika europeiska förbunden.

Projektpresentationerna avlöste varandra, nya förslag och idéer på samverkan och medelsanskaffning ventilerades. Och mitt i allt detta, så återfanns i en av alla otaliga montrar förbundsordförande Lena Öhrsvik tillsammans med Birthe Glüsing. Och de pratar gärna, mycket och intensivt om det europeiska manifestet. Nu upptog inte just detta Lenas mesta tid under dessa dagar, men hon, precis som Birthe inser vikten av en gemensam europeisk handlingsplan, ett dokument att ge till reumatikernas kontaktpersoner i de länder som har mindre utvecklad service

Gemensam handlingsplan

Det var för ett år sedan, på EULAR:s konferens i Nice, som de europeiska reumatikerförbunden presenterade

manifestet för första gången, ett dokument som har till syfte att visa den enigheten som råder inom förbunden. Manifestet är avsett som en uppmaning att agera i de frågor som anses vara av högsta prioritet för människor med reumatism inom Europa. Förhoppningen är att kunna etablera en produktiv ram för samarbete mellan bl a patientorganisationer, olika yrkesgrupper inom sjukvården m m, en ram som ger människor med reumatism en röst och ett åtagande för att skapa bästa praxis i hela Europa.

Det är fina ord som står i manifestet och ribban har satts högt. Dokumentet innehåller många tätt skrivna sidor, och frågan är vad som hänt sedan presentationen för ett år sedan.

Birthe, som är co-ordinator och arbetar halvtid inom styrgruppen för manifestet, återfinns i vanliga fall i styrgruppens sekretariat i Bonn. Birthe talar engelska, spanska, franska flytande och så givetvis sitt modersmål tyska. hon är själv drabbad av reumatism, har sedan ungdomsåren Bechterews. Hon berättar:

– Intresse för manifestet har visats från läkarhåll i Ryssland och Jugoslavien och även från Brasilien och Algeriet. Det är ofta reumatologerna som från början startar patientorganisationerna. En rysk läkare har

t ex själv översatt dokumentet till ryska och det visar verkligen vilken stor nytta det kan ha.

Kontaktperson

Varje europeiskt land har en speciell kontaktperson, och i Sverige är det reumatikerförbundets ordförande Lena Öhrsvik som innehar den posten:

– Manifestet blir till stor hjälp på vägen för patienter och reumatikerförbund i de olika länderna. Dokumentet uppmuntrar till ett erfarenhetsutbyte så att länder kan lära sig mer av varandras erfarenhet och framsteg och därigenom gå framåt i den egna utvecklingen. Många länder har en fadderverksamhet, t ex som vi inom vårt förbund som hjälper till att utveckla reumatikerförbundet i Lettland. I dagens samhälle med snabb IT-kommunikation finns stora möjligheter att hjälpa och stödja de olika länder.

Lena understryker hur viktigt det är att inse att vi numera inte bara är svenskar, vi är också européer, och dessutom med ett i EU som hela tiden utökas. Hon berättar och informerar om detta dokument, och där reumatikerförbunden verkligen inte räds för att sticka ut hakan och ställa krav på samhället och på framtidens Europa. Bland alla de punkter som lyfts fram i manifestet återfinns t ex:

- Att väcka allmänhetens förståelse och medvetande om omfattningen och inverkan av reumatism.
- Att snabbt tillhandahålla högkvalitativ hälso- och samhällservice av god kvalitet.
- Att försäkra sig om läkares och övriga yrkesverksammas medvetenhet om de reumatiska sjukdomarna.
- Att utöka forskningen.
- Att förstärka lagarna och bestämmelserna.
- Att erbjuda utbildnings- och träningsprogram med full tillgänglighet.

Jodå, visst sattes ribban högt när dessa krav ställdes och dokumenterades i ett manifest, som nu i sina viktigaste delar finns översatt på flera språk.

Men de olika reumatikerförbunden är fullt medvetna om att det gäller att vara klar och tydlig, målmedveten och distinkt när det handlar om de handikappades situation idag och i framtiden. Det gäller också att stå enade i sina krav, i en tid när de europeiska länderna närmar sig varandra alltmer i samarbete av olika slag inom ekonomi, sociala frågor, skatter och sjukvård.

Även reumatikerna ska ha sin givna plats i det nya Europa, en plats med lika villkor och möjligheter som icke sjuka.

Text och foto Greta Thorén